

Iepirkumu uzraudzības birojs

Jaunie izslēgšanas noteikumi Publisko iepirkumu likumā

Monta Drebeiniece

Iepirkumu uzraudzības biroja

Tiesību aktu piemērošanas departamenta direktore

13.06.2023.

Saisinājumi

AA – administratīvais akts

APL – Administratīvā procesa likums

DIS – Dinamiskā iepirkumu sistēma

dd – darba dienas

EIS – Elektronisko iepirkumu sistēma

IUB – Iepirkumu uzraudzības birojs

MK – Ministru kabinets

PIL – Publisko iepirkumu likums

PVS – Publikāciju vadības sistēma

PN – Pārejas noteikumi

Sankciju likums - Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums

SPS – sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs

UR – Uzņēmumu reģistrs

VID – Valsts ieņēmumu dienests

Mērķis - publiskajos
iepirkumos piedalās
tikai godprātīgi
kandidāti un
pretendenti!

Saeima 03.03.2022.
**pieņēmusi grozījumus
PIL 42. un 43. pantā**

*PIL 42. pants. Kandidātu un
pretendentu izslēgšanas
noteikumi*

*PIL 43. pants. Uzticamības
nodrošināšana*

Līdz 31.12.2022.
izsludināts / uzsākts
iepirkums pabeidzams
un pārsūdzams saskaņā ar
līdzsīnējiem noteikumiem

PN 19.punkts

DIS gadījumā un ja **līgums
noslēgts** (apakšuzņēmēju
pārbaude) -
pārbauda pēc "jaunā" PIL 42.
panta

PN 21.punkts

Pamatnosacījumi:

Izslēgšanas iemesli un to **pārbaudes kārtība** noteikta

PIL 42. pantā / PIL 9.panta (8). un (9).daļā

Izslēgšanas iemesli ir **izsmeloši**, tos **nedrīkst paplašināt**, un vērtēšanā jāvadās saskaņā ar PIL izslēgšanas noteikumiem!

Jānošķir PIL izslēgšanas iemeslu pārbaude un citos normatīvajos aktos, piemēram, **Sankciju likumā**, noteiktais pasūtītāja pienākums

Dažādās iepirkuma procedūrās un iepirkumu veikšanas kārtībās (PIL 9., 10.pants) izslēgšanas iemeslu attiecināmības apjoms un izslēgšanas noteikumu pārbaudes kārtība var atšķirties

Izslēgšanas iemesli tiek pārbaudīti konkrētām personām

Izslēgšanas iemesli tiek pārbaudīti uz konkrētiem datumiem

Pastāv izņēmumi!

Tiesības veikt uzticamības nodrošināšanu

**PIL 42.panta
(2).daļa**
**Kandidātu un
pretendentu
izslēgšanas iemesli
ir šādi:**

PIL 9. pantā:

**1., 2., 3., 4. un
11.punkts**

1. Noziedzīgie nodarījumi

2. Nodokļu saistību neizpilde (papildināts/mainīta pieeja)

3. Reģistrācija ārzonā

4. Maksātnespēja

5. Dalība kartelī

6. Darba tiesību pārkāpumi

7. Konkurences kavēšana (jauns)

8. Vides, sociālo, darba tiesību pārkāpumi (daļēji jauns/ fakultatīvs)

9. Profesionālie pārkāpumi (daļēji jauns /fakultatīvs)

10. Līguma neizpilde (grozīts/+ obligāts!)

11. Interesešu konflikts

12. Iepriekšējā iesaiste iepirkuma procedūras sagatavošanā (skat. arī PIL 18.panta (4))

13. Lēmuma ietekmēšana (jauns)

14. Nepatiesas informācijas sniegšana (PIL 42.p.apliecināšanai vai kvalifikācijai) / informācijas nesniegšana

Neizpildītas nodokļu saistības

PIL 42. panta
(2).daļas 2. punkts

Izslēdz, ja saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" vai saskaņā ar attiecīgās ārvalsts normatīvajiem aktiem ir neizpildītas saistības nodokļu jomā

Subjektiem, kas reģistrēti Latvijā - **atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodevām" 7.4 pantam**

1) Nav iesniegta nodokļu deklarācija un attiecīgā informācija ir publiski pieejama

Publicē, ja nodokļu normatīvajos aktos noteiktais nodokļu deklarācijas iesniegšanas termiņš ir pārkāpts vairāk nekā par 15 dienām

2) Nodokļu maksātājam ir VID administrēto nodokļu (nodevu) parāds un pašvaldības administrēto nodokļu parāds, kura summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 150 euro

Subjektiem, kas reģistrēti ārvalstīs – atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem

+! Ārvalstu subjektiem ir jāveic VID administrēto nodokļu saistību pārbaude arī Latvijā

Pārbaudot EIS:

Ja konstatē neizpildītas nodokļu saistības – pasūtītājs nosaka termiņu **3 dd** pierādījumam iesniegšanai

Konkurences tiesību pārkāpumi

(1) Paliek esošais PIL 42.panta (2).daļas 5. punkts, bet

- pagarināts noilgums – 3 gadi no dienas, kad lēmums kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams

+ jauns 7. punkts = (2), (3)

42.panta (2) daļas 7.punkts. Pasūtītāja rīcībā ir **pietiekami pārlicinošas norādes**, lai secinātu, ka kandidāts vai pretendents ir ar citiem piegādātājiem noslēdzis vienošanos, kas vērsta uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu

Informācijas pārbaude sistēmā nav paredzēta, netiek iegūta datubāzēs u.c.
= informācija ir pieejama, piemēram, Konkurences padomes mājaslapā

Ietver divus gadījumus, kas noteikti PIL 42.panta (7).daļā:

1) kompetentās institūcijas konkurences jomā **lēmums**, ar kuru kandidāts vai pretendents ir atzīts par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā, kas izpaužas kā horizontālā kartelja vienošanās –

*Paredzēta izslēgšana no dalības iepirkumos 3 gadu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas**

*Ja ārējā normatīvajā aktā vai pašā AA nav noteikts citādi, AA stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70.panta (1).daļa)

2) ir konstatētas **norādes pieteikumā vai piedāvājumā**, kas var liecināt par tādas vienošanās esību, kas vērsta uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu konkrētajā iepirkuma procedūrā **un ir saņemts Konkurences padomes viedoklis**

Izslēdz no dalības konkrētajā iepirkumā!

Konkurences padome viedokli sniedz 10 dd laikā

Profesionālās darbības pārkāpumi

PIL 42.panta
(2).daļas 8. un 9. punkts

**Fakultatīvi izslēgšanas
iemesli!**

42.panta (2).daļas 8.punkts. Pasūtītājs to ir norādījis un ar jebkādiem atbilstošiem līdzekļiem var pierādīt, ka kandidāts vai pretendents ir pārkāpis Latvijas vai ES normatīvos aktus **vides, sociālo vai darba tiesību jomā, darba koplīgumu, ģenerālvienošanos vai prasības**, kas noteiktas šā likuma 3.pielikumā minētajās starptautiskajās konvencijās;

42.panta (2).daļas 9.punkts. Pasūtītājs to ir norādījis un ar jebkādiem atbilstošiem līdzekļiem var pierādīt, ka kandidāts vai **pretendents savā profesionālajā darbībā ir pieļāvis tāds būtiskus pārkāpumus, kuru dēļ ir pamatoti apšaubāma tā godprātība** atbilstoši izpildīt iepirkuma līgumu vai vispārīgo vienošanos.

Nav vairs MK noteikto sastāvu!

Piemēro, ja ir norāde nolikumā!

42.panta (8).daļa. **Pārbaudes kārtība:**

- Pārkāpumu veids nav izsmeļošs!

- Pamats *Latvijā reģistrēta subjekta izslēgšanai* – tieši kompetento iestāžu (institūciju) lēmumi, ar kuriem tiek konstatēts būtiska pārkāpuma fakts

Ārvalstu subjektam – rīcībā kompetentas iestādes lēmums vai fakta konstatāciju apliecinājoši objektīvi pierādījumi

- Izslēgšana no dalības iepirkumos paredzēta 3 gadu laikā **no dienas, kad konstatēts attiecīgais pārkāpums**

- Ja pasūtītājam, izvērtējot tā rīcībā esošo informāciju, **ir pamatotas šaubas par pierādījumu pietiekamību** vai arī konkrētās personas pieļautie pārkāpumi ir **maznozīmīgi**, pasūtītājs neizslēdz kandidātu vai pretendentu no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā

Neizpildītas līgumsaistības

PIL 42.panta
(2).daļas 10. punkts

**Obligāts izslēgšanas
iemesls!**

PIL 42.panta (2) daļas 10.punkts. Kandidāts vai pretendents, tā dalībnieks vai biedrs kā līgumslēdzēja puse vai līgumslēdzējas puses dalībnieks vai biedrs **nav pildījis ar pasūtītāju**, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, publisko partneri vai publiskā partnera pārstāvi **noslēgtu iepirkuma līgumu**, vispārīgo vienošanos, partnerības iepirkuma līgumu vai koncesijas līgumu **un tādēļ pasūtītājs**, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, publiskais partneris vai publiskā partnera pārstāvis **ir vienpusēji atkāpies no iepirkuma līguma**, vispārīgās vienošanās, partnerības iepirkuma līguma vai koncesijas līguma

Attiecas uz jebkura pasūtītāja (SPS) lauztu līgumu!

42.panta (8) daļa. Pārbaudes kārtība:

- Ja pasūtītāja **rīcībā ir tāda pietiekama un objektīva informācija**, ar kuru ir pierādāms, ka pastāv attiecīgais izslēgšanas iemesls (piemēram, līgumu reģistra ieraksts)
- Pagarināts noilgums šim pārkāpumam – 3 gadi no līguma laušanas (vienpusējas atkāpšanās) dienas
- Ja pasūtītājam, izvērtējot tā rīcībā esošo informāciju, **ir pamatotas šaubas par pierādījumu pietiekamību** vai arī konkrētās personas pieļautie pārkāpumi ir **maznozīmīgi**, pasūtītājs neizslēdz kandidātu vai pretendentu no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā

Lēmuma ietekmēšana

PIL 42. panta
(2).daļas 13. punkts

PIL 42.panta (2) daļas 13. punkts. Kandidāts vai pretendents ir mēģinājis prettiesiski ietekmēt pasūtītāja vai iepirkuma komisijas, vai iepirkuma komisijas locekļa lēmumu attiecībā uz iepirkuma procedūru vai mēģinājis iegūt tādu konfidenciālu informāciju, kas tam sniegtu nepamatotas priekšrocības iepirkuma procedūrā, vai sniedzis maldinošu informāciju, kas varētu būtiski ietekmēt lēmumu par kandidāta vai pretendenta turpmāko dalību iepirkuma procedūrā vai iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu

- (1) Ietekme uz lēmumu iepirkuma procedūrā
 - (2) Konfidenciālas informācijas iegūšana
 - (3) Maldinoša informācija, kas var ietekmēt rezultātu
-

Piemērošanas kārtība:

- Tikai konkrētajā iepirkuma procedūrā!
 - Ietekmējamās personas – personu loks nav noteikts!
-

Pierādījums? - attiecīgās personas (piemēram, iepirkuma komisijas locekļa vai iepirkuma komisijas pieaicinātā eksperta) ziņojums – izklāstīti attiecīgie fakti, kas liecinātu par konkrētā kandidāta vai pretendenta rīcību

- Piefiksē iepirkuma komisijas protokolā

Pārbaudāmās personas / PIL 42. panta (3).daļa

- arī PIL 9.panta kārtībā rīkotā iepirkumā!

- Pretendents, kandidāts, t.sk. personālsabiedrības biedrs
- Persona, uz kuras spējām balstās
- Apakšuzņēmējs:
 - ✓ darbu/pakalpojumu vērtība **vismaz 10 000 euro**
 - ✓ **visi** izslēgšanas iemesli!
- **Personas, kurām ir izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata:**
 - ✓ *noziedzīgie nodarījumi*
 - ✓ *nodokļu saistības*
 - ✓ *reģistrācija ārzonās*
- **Patiesais labuma guvējs:**
 - ✓ *noziedzīgie nodarījumi*
 - ✓ *nodokļu saistības*
 - ✓ *interesešu konflikts*

Informācija:
- LV subjektam no
UR
- Ārvalstu
subjektam- pieprasa
kompetentu iestāžu
izziņas

Informācija:
- LV subjektam un
ārvalstu subjektam-
no kandidāta vai
pretendenta

Informācijas iegūšanas kārtība

➤ **Latvijā reģistrētas** /dzīvojošas personas:

Pārbauda EIS sistēmā (1., 2., 3., 4., 5. un 6. punkts)

+ EIS sistēmā papildus pārbauda arī ārvalstī reģistrētu vai pastāvīgi dzīvojošu personu saistībā ar:

VID administrēto nodokļu saistību neizpildi

➤ **Ārvalstīs reģistrētas**/dzīvojošas personas iesniedz:

1) **Kompetento iestāžu izziņas, ja nav:**

1.1) var aizstāt ar zvērestu / ja neparedz – ar apliecinājumu zvērinātam notāram – **1., 2., 4. punkts**

1.2) paša kandidāta, pretendenta vai (3).daļā minētās personas apliecinājumu pasūtītājam – **5. un 6. punkts**

2) Apliecinājumu + reģistrācijas valsts dokumentu – 3.punkts

➤ **Pārējie izslēgšanas iemesli?**

Pasūtītāja rīcībā esoša informācija!

Izņēmumi izslēgšanas iemeslu piemērošanai

**Kad tomēr
neizslēdz?**

1

**Atjaunota
uzticamība
(PIL 43. pants)**

Neattiecas:

- nodokļu saistību neizpilde
- reģistrācija ārzonā
- galīgs notiesājošs spriedums

2

**Noilgums, kur
attiecināms**

vienāds –
3 gadi līdz
pieteikumu/
piedāvājumu
iesniegšanas
dienai

3

Piemērojot PIL
**8.panta
(7).daļas 3.p.
sarunu
procedūru**

(steidzamība)

Ir – BET!

4

Piemērojot PIL
**8.panta
(7).daļas 7.p.
sarunu
procedūru**

(aktīvu izpārdošana
darbības
izbeigšanās
gadījumā)

Uzticamības nodrošināšana. PIL 43.pants

- **Kandidāts vai pretendents var** veikt pasākumus uzticamības nodrošināšanai!
 - ✓ Vismaz 10 dd termiņš iesniegt skaidrojumu un pierādījumus, kas apliecina kandidāta vai pretendenta uzticamību (pēc pieprasījuma)
 - ✓ Pasūtītājs, izvērtējot veiktos pasākumus un pierādījumus, ņem vērā pārkāpuma smagumu un konkrētos apstākļus

**Nodokļu saistību
neizpilde**

**Reģistrācija
ārzonā**

Nav attiecināma uz personu, par kuru tās reģistrācijas valstī ir stājies spēkā galīgs un nepārsūdzams spriedums, **un nav pagājis attiecīgajā spriedumā noteiktais termiņš, līdz kuram persona izslēdzama no dalības iepirkuma procedūrās**

**Apakšuzņēmēju/
Personu, uz kuru
balstās**

Nomaina pret citu, atbilstošu!

Iepirkuma līgumā obligāti paredzamais

ATCERAMIES!

PIL 60. panta otrā daļa

PIL 60. panta otrajā daļā noteiktas iepirkuma līgumos obligāti iekļaujamās sastāvdaļas

8. punkts paredz, ka iepirkuma līgumā obligāti iekļaujama iepirkuma līguma **grozīšanas kārtība** un **kārtība, kādā pieļaujama atkāpšanās no iepirkuma līguma**

Piemēram, pasūtītājam ir tiesības vienpusēji izbeigt iepirkuma līgumu, ja ir iestājas PIL 42. panta septītās daļas 1.punkta gadījums

www.iub.gov.lv

lepirkumu uzraudzības birojs

Par mums ▾ lepirkumu dati ▾ Aktualitātes ▾ lepirkuma ceļvedis ▾ Kontakti ▾

Meklēt Language Iestāījumi

Tiesību akti
Bibliotēka (Metodika)
Nozaru iestāžu un organizāciju ieteikumi
lepirkuma tehniskā vadība
lepirkuma process - soli pa solim:

1. Vajadzību apzināšana un tirgus izpētes organizēšana
2. lepirkuma komisija
3. Līguma veida noteikšana, procedūras izvēle un dokumentācijas izstrāde
4. lepirkuma izsludināšana, piedāvājumu saņemšana un informācijas apmaiņa ar pretendentiem
5. Piedāvājumu atvēršana un izvērtēšana
6. Izslēgšanas iemeslu un sankciju pārbaude
7. Līguma, vispārīgās vienošanās noslēgšana un izpilde
8. lepirkuma dokumentācijas uzglabāšana, pieejamība un arhivēšana

Biezākie jautājumi

Ceļakarte lepirkuma ceļvedim

Bibliotēka

- Vadlinijas, skaidrojumi, metodikas
- e-mācības
- Semināru materiāli
- Prakses piemēri
- Augstākās tiesas prakse
- Eiropas Savienības Tiesas spriedumi
- Autotransporta līdzekļu iepirkumi
- Stratēģiskais iepirkums

Iepirkuma tehniskā vadība

- Informācijas sistēmas
- lepirkumu plāna izstrāde
- lesniegt statistiku

Iepirkuma process - soli pa solim:

- 1. Vajadzību apzināšana un tirgus izpētes organizēšana**
 - 1.1. Iepirkuma vajadzības noteikšana
 - 1.2. Tirgus izpētes organizēšana un dokumentēšana
 - 1.3. Paredzamās līgumcenas noteikšana
- 2. Iepirkuma komisija**
 - 2.1. Interesu konflikta neesības nodrošināšana
 - 2.2. Iepirkumu komisijas darba dokumentēšana
- 3. Līguma veida noteikšana, procedūras izvēle un dokumentācijas izstrāde**
 - 3.1. Iepirkuma līguma veida noteikšana
 - 3.2. Iepirkuma procedūras izvēle
 - 3.3. Iepirkuma dokumentācijas izstrāde
 - 3.3.1. Iepirkuma priekšmeta CPV kods
 - 3.3.2. Iepirkuma dokumentu saturs/ forma
 - 3.3.3. Tehniskās specifikācijas prasības, t.sk., daļas un varianti
 - 3.3.4. Kvalifikācijas prasību definēšana
 - 3.3.5. Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriji
 - 3.3.6. Izslēgšanas nosacījumi
 - 3.3.7. Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās projekts
 - 3.3.8. Prasības piedāvājuma/ saistību izpildes nodrošinājumam
 - 3.3.9. Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments
- 4. Iepirkuma izsludināšana, informācijas apmaiņa un piedāvājumu saņemšana**
 - 4.1. Iepirkumu pasauņu pastiprināšana
 - 4.2. Saņima ar pretendentu
 - 4.3. Izstrādājumi iepirkuma dokumentācijā

Paldies par uzmanību!

Monta.Drebeiniece@iub.gov.lv

Iepirkumu uzraudzības birojs